

specifikace: K řízení, ve kterém žalobkyně jako insolvenční správce dlužníka vymáhá nárok dlužníka v podobě pohledávky dlužníka za žalovanou z titulu vyplacení zůstatku na běžném účtu (který žalovaná vyplatila po prohlášení konkursu přímo dlužníkovi a vyplacené plnění se nedostalo do majetkové podstaty dlužníka), jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy ve smyslu obecné úpravy věcné příslušnosti soudů pro sporné občanské soudní řízení obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 7a zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 249 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

Ncp 344/2022

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **1. správcovská a konkurzní v.o.s.,** IČO 26126788
sídlem Třída Míru 67, 530 02 Pardubice
insolvenční správce dlužníka B. K., IČO XY
zastoupená advokátem Mgr. Martinem Červinkou
sídlem Čechova 396, 560 02 Česká Třebová

proti
žalované: **Fio banka, a.s.,** IČO 61858374
sídlem V Celnici 1028/10, 117 21 Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Lubomírem Procházkou
sídlem Lesní 15, 281 66 Jevany

o zaplacení částky 378 770,27 Kč s příslušenstvím,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 38 C 132/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou dne 1. 6. 2020 Obvodnímu soudu pro Prahu 1 (dále jen „předkládající soud“) se žalobkyně ve funkci insolvenčního správce dlužníka P. K., IČO XY (dále i jen „dlužník“) domáhá na žalované zaplacení žalované částky. Žalobu odůvodnila tím, že usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne XY. XY. XY, č. j. KSHK XY INS XY / XY - XY byl na majetek dlužníka prohlášen konkurs a žalobkyně byla ustanovena do funkce insolvenčního správce dlužníka. Žalovaná je peněžním ústavem, který ve prospěch dlužníka vede běžný účet, přičemž v této souvislosti je dlužník ve vztahu k prostředkům nacházejícím se na běžném účtě věřitelem žalované a má vůči ní pohledávku z titulu zůstatku na tomto účtu. Přestože vzhledem k prohlášení konkursu na majetek dlužníka byla žalobkyně s účinností od 24. 10. 2016 jedinou osobou, již náleželo nakládání s prostředky nacházejícími se na uvedeném účtu, žalovaná tuto skutečnost ignorovala a v období od 24. 10. 2016 do 31. 8. 2019 umožnila dlužníkovi disponovat s prostředky na uvedeném účtě; takto vyplatila dlužníkovi částku v souhrnné výši 378 770,27 Kč, která se (v důsledku toho) nedostala do majetkové podstaty dlužníka. Žalovaná přes výzvu žalobkyně nesplnila svou povinnost vydat do majetkové podstaty prostředky ušlé z majetkové podstaty v důsledku jejího neoprávněného zásahu do dispozičních oprávnění žalobkyně.
2. Předkládající soud postupem podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), předložil věc zdejšímu nadřízenému soudu (dále i jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí o věcné příslušnosti s odůvodněním, že věc podle názoru předkládajícího soudu nepatří do věcné příslušnosti okresních soudů, neboť se jedná o spor podle § 7a insolvenčního zákona. V rámci projednávání věci mají být „přezkoumávány otázky, které nespádají do věcné příslušnosti okresních soudů, např. zda žalovaná pohledávka náleží do majetkové podstaty a jiné okolnosti podle insolvenčního zákona a příslušným soudem je zde krajský soud (v tomto případě Městský soud v Praze)“.
3. Žalobkyně k postupu předkládajícího soudu uvedla, že považuje předkládající soud za věcně příslušný, neboť se jedná o jednoduchý spor o zaplacení pohledávky, nikoli o spor o rozsah majetkové podstaty, a tudíž k předložení věci nadřízenému soudu k rozhodnutí o věcné příslušnosti není žádný důvod.
4. Žalovaná se k postupu předkládajícího soudu nevyjádřila.
5. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 7 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (dále i jen „IZ“), nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.
8. Podle § 7a IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně a) v insolvenčním řízení, b) v incidenčních sporech, c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla porušením povinnosti podat insolvenční návrh, d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, a e) ve věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužnickovy majetkové podstaty.

9. Podle žaloby (jejíž obsah je rozhodující pro určení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení - viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) se v projednávané věci žalobkyně jako insolvenční správce dlužníka (u něhož byl zjištěn úpadek a na jehož majetek byl prohlášen konkurs), tedy jako osoba s dispozičním oprávněním k majetkové podstatě dlužníka (§ 229 odst. 3 písm. c) insolvenčního zákona), domáhá zaplacení žalované částky, kterou měla žalovaná jako dlužnice dlužníka po prohlášení konkursu plnit jen v souvislosti s dispozičními oprávněními žalobkyně, nikoliv samotného dlužníka. Pokud žalovaná jako dlužnice dlužníka po prohlášení konkursu plnila svůj závazek nikoli žalobkyni jako insolvenčnímu správci dlužníka, ale samotnému dlužníkovi, přičemž plnění na tento dluh se nedostalo do majetkové podstaty dlužníka, není tím tato osoba svého dluhu zproštěna, ledaže prokáže, že o prohlášení konkursu nemohla vědět nebo že vzhledem k okolnostem plnění dluhu bylo zřejmé, že dlužník vydá plnění do majetkové podstaty (§ 249 insolvenčního zákona).
10. Takto formulovaná žaloba v projednávané věci, kterou se insolvenční správce dlužníka domáhá vymožení nároku dlužníka, nezakládá žádný z typů sporů vyjmenovaných v § 7a IZ (nejedná se ani o samotné insolvenční řízení ani o některý incidenční spor podle výčtu uvedeného v § 159 odst. 1 IZ). Skutečnost, že žaloba byla podána insolvenčním správcem, sama o sobě věcnou příslušnost krajského (insolvenčního) soudu nezakládá (§ 159 odst. 2 IZ), stejně jako případné řešení předběžných otázek podle IZ (k tomu také obdobně usnesení zdejšího nadřízeného soudu ze dne 8. 4. 2021, sp. zn. Ncp 222/2021, veřejnosti přístupné na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>).
11. Lze proto uzavřít, že k řízení, ve kterém žalobkyně jako insolvenční správce dlužníka vymáhá nárok dlužníka v podobě pohledávky dlužníka za žalovanou z titulu vyplacení zůstatku na běžném účtu (který žalovaná vyplatila po prohlášení konkursu přímo dlužníkovi a vyplacené plnění se nedostalo do majetkové podstaty dlužníka), jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy ve smyslu obecné úpravy věcné příslušnosti soudů pro sporné občanské soudní řízení obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř., když se nejedná o spor (věc), pro který (kterou) by byla založena v prvním stupni věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 o. s. ř. nebo podle jiného právního předpisu.
12. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.
13. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 13. května 2022

JUDr. František Kučera
předseda senátu

